

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2005 m. spalio 27 d.*

Sujungtose bylose C-266/04–C-270/04, C-276/04 ir C-321/04–C-325/04

dél Saint-Étienne socialinės apsaugos bylų teismo (*Tribunal des affaires de sécurité sociale de Saint-Étienne*) (C-266/04–C-270/04 ir C-276/04) ir Liono apeliacinio teismo (*Cour d'appel de Lyon*) (C-321/04–C-325/04) (Prancūzija) 2004 m. balandžio 5 d. ir 2004 m. vasario 24 d. Sprendimais, kuriuos Teisingumo Teismas gavo 2004 m. birželio 24, 25 ir 29 d. bei 2004 m. liepos 27 d., pagal EB 234 straipsnį pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą bylose

Nazairdis SAS, tapęs **Distribution Casino France SAS** (C-266/04),

Jaceli SA (C-267/04),

Komogo SA (C-268/04 ir C-324/04),

Tout pour la maison SARL (C-269/04 ir C-325/04),

Distribution Casino France SAS (C-270/04),

* Proceso kalba: prancūzų.

Bricorama France SAS (C-276/04),

Distribution Casino France 3 SAS (C-321/04),

Société Casino France, perėmusi teises iš IMQEF SA, perėmusios teises iš JUDIS SA (C-322/04),

Dechrist Holding SA (C-323/04),

prieš

Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (Organic),

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmosios kolegijos pirmininko pareigas laikinai einantis ketvirtosios kolegijos pirmininkas K. Schiemann, teisėjai J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts (pranešėjas), E. Juhász ir M. Ilešič,

generalinė advokatė C. Stix-Hackl,
posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. birželio 2 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs rašytines pastabas, pateiktas:

- *Nazairdis SAS, Jaceli SA, Komogo SA, Tout pour la maison SARL, Distribution Casino France SAS, Distribution Casino France 3 SAS, Société Casino France*, perėmusios teises iš *IMQEF SA*, perėmusios teises iš *JUDIS SA* ir *Dechrist Holding SA*, atstovaujamų advokatų E. Meier ir C. Cassan,

- *Bricorama France SAS*, atstovaujamos advokatų B. Geneste, O. Davidson ir C. Medina,

- *Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (Organic)*, atstovaujamos advokato R. Waquet,

- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues ir S. Ramet,

- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos C. Giolito,

susipažinęs su 2005 m. liepos 14 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymai priimti prejudicinį sprendimą susiję su EB 87 ir 88 straipsnių išaiškinimu.
- 2 Šie prašymai pateikti nagrinėjant ieškinius, kuriais ginčijamas Prancūzijos mokesčio dėl pagalbos prekybai ir amatininkystei teisėtumas.

Nacionalinės teisės aktai

Pagalbos prekybai ir amatininkystei mokestis

- 3 1972 m. liepos 13 d. Įstatymo Nr. 72-657, nustatančio priemonės tam tikrų kategorijų pagyvenusių prekybininkų ir amatininkų naudai (JORE, 1972 m. liepos 14 d., p. 7419) 3 straipsnio 2 dalimi įvedamas pagalbos prekybai ir amatininkystei mokestis (toliau – TACA).
- 4 TACA yra progresyvinis mokestis, tiesiogiai mokamas Prancūzijoje esančių mažmeninės prekybos parduotuvių, turinčių per 400 m² prekybos plotą, kurių metinė apyvarta didesnė nei 460 000 eurų. Mokesčio tarifai didėja atsižvelgiant į kvadratiniam metrui tenkančią metinę apyvartą.

5 Su pagrindine byla susijusių įvykių metu TACA rinko Nacionalinė nepriklausoma gamybinio pobūdžio bei prekybos profesinę veiklą savarankiškai vykdančių asmenų bazinio senatvės draudimo kasa (*Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales*, toliau – *Organic*).

Pajamų iš TACA paskirtis

Išeitinė pašalpa

6 Pagal Įstatymo Nr. 72-657 8–10 straipsnius pajamos iš TACA pirmiausia buvo skirtos finansuoti specialią kompensacinio pobūdžio išėitinę pagalbą tam tikriems prekybininkams ir amatininkams.

7 1981 m. gruodžio 30 d. Įstatymo Nr. 81-1160 dėl 1982 m. biudžeto įstatymo (JORE, 1981 m. gruodžio 31 d., p. 3539), iš dalies pakeisto 1995 m. vasario 1 d. Įstatymu Nr. 95-95 (JORE, 1995 m. vasario 2 d., p. 1742) ir 2002 m. gruodžio 30 d. Įstatymu Nr. 2002-1575 (JORE, 2002 m. gruodžio 31 d., p. 22025), 106 straipsnis pakeitė šią specialią kompensacinio pobūdžio pagalbą išėitine išmoka. Jame nustatyta:

„Prekybininkai ir amatininkai, bent penkiolika metų draudęsi amatų, pramonės ir prekybos profesijas turinčių asmenų senatvės draudimu, jų prašymu gali gauti minėtų draudimo kasų teikiamą pagalbą, jei jų pajamos yra mažesnės už dekretu nustatytą maksimalią ribą, kai jiems sueina:

a) šešiasdešimt metų ir jie galutinai nutraukia bet kokią veiklą;

<...>“

- 8 1982 m. balandžio 2 d. Nutarimo Nr. 82-307 (JORE, 1982 m. balandžio 4 d., p. 1035), iš dalies pakeisto 1991 m. lapkričio 8 d. Dekretu Nr. 91-1155 (JORE, 1991 m. lapkričio 10 d.), 6 straipsnis nustatyto išvežtinės išmokos suteikimo sąlygas. Pagal šią nuostatą, neperžengdama ministro potvarkiu įtvirtintų ribų, vietos komisija nustato išvežtinės išmokos sumą, atsižvelgdama į „aplinkybes, apibūdinančias kiekvieno prašančiojo asmens situaciją, ypač jo pajamas bei išlaidas“.
- 9 1996 m. rugpjūčio 13 d. ministro potvarkio (JORE, 1996 m. rugpjūčio 29 d., p. 12940), iš dalies pakeisto 2001 m. rugsėjo 3 d. potvarkiu dėl tam tikrų frankais išreikštų sumų vertės eurais suderinimo (JORE, 2001 m. rugsėjo 11 d., p. 14495), 10 straipsnyje patikslinama, kad „išmokos suma yra nuo 3 140 eurų iki 18 820 eurų šeimai ir nuo 2 020 eurų iki 12 100 eurų viengungiui“.

Kitos TACA paskirtys

- 10 Po TACA įvedimo pajamos iš jo gerokai padidėjo dėl mažmeninės prekybos rinkos plėtros ir prekybos įmonių ploto Prancūzijoje didėjimo.
- 11 Pajamų iš TACA perviršio likutis buvo skirtas Amatininkų profesinę veiklą savarankiškai vykdančių asmenų bazinio senatvės draudimo sistemai ir gamybinio pobūdžio bei prekybos profesinę veiklą savarankiškai vykdančių asmenų bazinio senatvės draudimo sistemai, Amatų ir prekybos išsaugojimo paramos fondui (*Fonds d'intervention pour la sauvegarde de l'artisanat et du commerce*, toliau – *Fisac*) ir Kuro platintojų profesinei bendrijai (*Comité professionnel de la distribution des carburants*, toliau – CPDC).

— Paskyrimas senatvės draudimo sistemų naudai

- 12 1996 m. gruodžio 27 d. Įstatymo Nr. 96-1160 dėl socialinės apsaugos finansavimo 1997 metais (JORE, 1996 m. gruodžio 29 d., p. 19369) 40-II straipsnis papildė Socialinės apsaugos kodekso L. 633-9 straipsnį nauja 6 dalimi, kurioje numatyta, kad pajamų iš TACA proporcinga dalis skiriama amatininkų, gamybinio pobūdžio bei prekybos profesinę veiklą savarankiškai vykdančių asmenų bazinio senatvės draudimo sistemų finansavimui. Ši suma paskirstoma tarp *Organic* ir Amatininkų senatvės draudimo nacionalinės kasos (*Caisse nationale d'assurances vieillesse des artisans*, toliau – *Cancava*) proporcingai jų apyvartinių lėšų trūkumui.
- 13 Nagrinėjama TACA suma, skirta draudimo sistemų finansavimui, kiekvienais metais nustatoma ministrų potvarkiu.
- 14 Ši bazinio senatvės draudimo sistemų finansavimo nuostata buvo išbraukta Įstatymo Nr. 2002-1575 35-IV straipsniu.

— Paskyrimas *Fisac* naudai

- 15 1995 m. spalio 27 d. Dekreto Nr. 95-1140, susijusio su pajamų (iš TACA) perviršio paskirstymu (JORE, 1995 m. spalio 29 d., p. 15808) 2 straipsnyje numatyta, kad dalis pajamų iš TACA perviršio skiriama specialiajai *Fisac* sąskaitai.

- 16 Pagal šio dekreto 1 straipsnį *Fisac* finansuoja, pirma, bendrus veiksmus, skirtus palengvinti vykdyti ir adaptuoti prekybą ir amatininkystę tam, kad būtų išsaugota prekybos veikla tam tikruose geografinėse arba profesinėse srityse bei jų produktų pateikimas nuo socialinio gyvenimo nenutolusiose vietoje, ir, antra, prekybos bei amatų įmonių, kurių metinė apyvarta mažesnė nei už prekybą ir amatus atsakingo ministro nustatytąją, pertvarkymą ir perkėlimą.
- 17 Pagal šio dekreto 8 straipsnį „sprendimus (dėl pagalbos paskyrimo) priima ministras, atsakingas už prekybą ir amatus, susipažinęs su (tuo pačiu dekretu įsteigtos) komisijos nuomone“.

— Paskyrimas CPDC naudai

- 18 CPDC įkurtas 1991 m. kovo 19 d. Dekretu Nr. 91-284 (JORE, 1991 m. kovo 20 d., p. 3874), iš dalies pakeistu 1998 m. kovo 2 d. Dekretu Nr. 98-132 (JORE, 1998 m. kovo 7 d., p. 3515) ir 2001 m. lapkričio 12 d. Dekretu Nr. 2001-1048 (JORE, 2001 m. lapkričio 13 d., p. 18016, toliau – Dekretas Nr. 91-284). Pagal Dekreto Nr. 91-284 2 straipsnį CPDC:

„1. Plėtoja ir įgyvendina veiksmų programas, kurių tikslas yra kuro platinimo sistemos tvarkymas, jos produktyvumo didinimas, pardavimo per šią sistemą sąlygų modernizacija ir valdymo bei subalansuoto teikimo išlaikymas visoje nacionalinėje teritorijoje.

2. Teikia paramą suinteresuotosioms įmonėms tam, kad būtų palengvintas vykdomų programų įgyvendinimas, ir dėl to vykdo bet kokias reikalingas studijas.

3. Anksčiau minėtais tikslais kaupia informaciją ir ją platina šios srities profesionalams.“

19 To paties dekreto 8 straipsnyje patikslinama, kad CPDC sprendimus priima jos valdyba, kad apie juos pranešama vyriausybės įgaliotiniui ir valstybės kontrolieriui bei kad jie tampa vykdytiniais, jei nė vienas iš jų nepasinaudoja savo veto teise per penkiolikos dienų laikotarpį.

20 Dekretas Nr. 98-132 padidino CPDC lėšas, į šio komiteto pajamas įtraukdamas TACA perviršio dalį. Dėl to jis iš dalies pakeitė Dekreto 91-284 9 straipsnį, papildydamas jį g punktu, kuriame nurodyta, jog „kiekvienais metais ministrų, atsakingų už pramonę, prekybą, amatus ir biudžetą, bendru potvarkiu Kuro platintojų profesinei bendrijai nustatoma maksimali šiam tikslui skirtų lėšų riba“.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

21 2001 m. balandžio 11 d. kiekviena iš bendrovių ieškovių pagrindinėse C-321/04–C-325/04 bylose pareiškė po ieškinį prieš *Organic Saint-Étienne* socialinės apsaugos bylą teisme. Šiais ieškiniiais buvo prašoma grąžinti sumas, kurias jos sumokėjo

TACA pavidalu 1999 ir (arba) 2000 metais. Jos teigė, kad TACA buvo įvestas pažeidžiant EB 87 straipsnio 1 dalies ir EB 88 straipsnio 3 dalies nuostatas.

- 22 2003 m. sausio 27 d. Sprendimais Saint-Étienne socialinės apsaugos bylų teismas atmetė šiuos ieškinius. Tuomet ieškovės pagrindinėse bylose pateikė apeliaciją Liono apeliaciniam teismui.
- 23 2003 m. balandžio 7 d. ieškovė pagrindinėje C-276/04 byloje pareiškė ieškinį Saint-Étienne socialinės apsaugos bylų teisme prieš *Organic*, siekdama susigrąžinti sumas, kurias ji sumokėjo kaip TACA 2000–2002 metais.
- 24 2003 m. balandžio 11 d. ieškovės pagrindinėse C-266/04–C-270/04 bylose pareiškė minėtame teisme penkis skirtingus ieškinius prieš *Organic*, siekdamas susigrąžinti sumas, kurias jos sumokėjo kaip TACA 2001 metais.
- 25 Šiose bylose prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikę teismai klausia, ar TACA buvo nustatytas pažeidžiant EB 87 straipsnio 1 dalį ir EB 88 straipsnio 3 dalį.

26 2004 m. vasario 24 d. Nutartimis (bylos C-321/04–C-325/04) Liono apeliacinis teismas taip pat nusprendė sustabdyti bylą ir pateikti Teisingumo Teismui prašymą „išaiškinti, ar (ieškovių pagrindinėse bylose) sumokėtas (TACA) yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio prasme, ar ne“.

27 2004 m. balandžio 5 d. Nutartimis (bylos C-266/04–C-270/04 ir C-276/04) Saint-Étienne socialinės apsaugos bylų teismas nusprendė sustabdyti bylą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„(Ar) EB 87 straipsnis aiškintinas taip, kad finansinė parama, kurią Prancūzijos valstybė per CPDC <...>, *Fisac* <...> suteikė kaip išėtinės išmokos pagalbą amatininkams ir prekybininkams bei kaip dotacijas gamybinio pobūdžio ir prekybos profesinę veiklą savarankiškai vykdančių asmenų bazinio senatvės draudimo sistemai ir amatininkų profesinę veiklą savarankiškai vykdančių asmenų bazinio senatvės draudimo sistemai, yra valstybės pagalba?“

28 2004 m. rugsėjo 24 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi šios bylos buvo sujungtos.

Dėl prejudicinių klausimų

Išankstinės pastabos

29 Iš EB 88 straipsnio 3 dalies matyti, kad Komisija turi būti informuojama apie ketinimus suteikti ar pakeisti pagalbą. Jei ji mano, kad tokie ketinimai nesuderinami

su bendrąja rinka, ji nedelsdama pradeda 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą. Atitinkama valstybė narė savo numatomų priemonių negali įgyvendinti, kol bus priimtas galutinis sprendimas pagal šią procedūrą.

30 Pagalbos priemonė EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, įgyvendinta pažeidžiant EB 88 straipsnio 3 dalies reikalavimus, yra neteisėta (žr. 1991 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires ir Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon*, C-354/90, Rink. p. I-5505, 17 punktą). Nacionaliniai teismai turi apsaugoti teisės subjektų teises nuo draudimo įgyvendinti pagalbą pažeidimo, kurį gali padaryti nacionalinės valdžios institucijos, pagal savo nacionalinę teisę imdamiesi visų priemonių, susijusių su atitinkamos pagalbos priemonės įgyvendinimo teisėtumu ir su suteiktos finansinės paramos išieškojimu (žr. 2003 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Enirisorse*, C-34/01–C-38/01, Rink. p. I-14243, 42 punktą).

31 Net jei sprendimuose pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kaip pabrėžia generalinė advokatė savo išvados 29–33 punktuose, pateikiama tik informacijos apie faktines ir teisines pagrindinių bylų aplinkybes santrauka, iš šių sprendimų aiškiai matyti, kad visi procesai nacionaliniuose teismuose yra susiję su sumų, sumokėtų kaip TACA, grąžinimu.

32 Kita vertus, iš Teisingumo Teismui pateiktos medžiagos matyti, kad proceso nacionaliniuose teismuose metu ieškovės teigė TACA esant neteisėtą, nes jis susijęs su pagalba, suteikta pažeidžiant EB 87 straipsnio 1 dalį ir EB 88 straipsnio 3 dalį.

- 33 Tokiomis aplinkybėmis prejudiciniais klausimais iš esmės klausiama, ar EB 87 straipsnio 1 dalis ir EB 88 straipsnio 3 dalis nedraudžia įvesti tokio mokesčio, koks yra TACA.
- 34 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką mokesčiai nepatenka į su valstybės pagalba susijusių EB sutarties nuostatų taikymo sritį, nebent jie finansuoja pagalbos priemonę, būdami sudėtine šios priemonės dalimi (2005 m. sausio 13 d. Sprendimo *Streekgewest*, C-174/02, Rink. p. I-85, 25 punktas).
- 35 Tuo atveju, kai mokestis iš tikrųjų sudaro sudėtinę pagalbos priemonės EB 87 straipsnio 1 dalies prasmę dalį, iš EB 88 straipsnio 3 dalies išplaukiančių nacionalinės valdžios institucijų įpareigojimų pažeidimas turi poveikį ne tik pagalbos priemonės, bet ir ją finansuojančio mokesčio teisėtumui (žr. minėto sprendimo *Enirisorse* 43–45 punktus).
- 36 Todėl reikėtų išnagrinėti, ar toks mokestis, koks yra TACA, gali būti laikomas sudėtine vienos ar keleto pagalbos priemonių dalimi minėtos teismo praktikos prasme.
- 37 Tariamoms pagalbos priemonės, ginčijamos pagrindinėse bylose, kurios, nacionalinių teismų teigimu, gali turėti poveikį TACA teisėtumui pagal su valstybės pagalba susijusias Sutarties nuostatas, yra, pirma, mažmeninės prekybos parduotuvių, kurių prekybos plotas mažesnis nei 400 m² ir kurių metinė apyvarta iki 460 000 eurų

(toliau – nedidelės parduotuvės), atleidimas nuo TACA ir, antra, įvairios pajamomis iš TACA finansuojamos priemonės.

- 38 Šias skirtingas priemones reikėtų nagrinėti atskirai.

Nedidelių parduotuvių atleidimas nuo TACA

- 39 Ieškovės pagrindinėse bylose teigia, kad nedidelių parduotuvių atleidimas nuo TACA yra pagalbos priemonė EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Tai siejama su atrankine nauda, suteikta iš valstybės lėšų ir galinčia iškraipyti konkurenciją bei prekybą tarp valstybių narių. Kadangi mokestis yra neatskiriamas nuo atleidimo nuo jo, jis yra sudėtinė pagalbos dalis.

- 40 Šiuo atžvilgiu reikėtų priminti, jog tam, kad mokestį būtų galima laikyti sudėtine pagalbos priemonės dalimi, pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus turi egzistuoti toks privalomasis paskirties ryšys tarp mokesčio ir pagalbos, kad pajamomis iš mokesčio būtina būtų finansuojama pagalba. Jeigu toks ryšys egzistuoja, pajamos iš mokesčio turi tiesioginį poveikį pagalbos dydžiui ir dėl to – šios priemonės suderinamumo su bendrąja rinka vertinimui (minėto sprendimo *Streekgewest* 26 punktas).

- 41 Tačiau jokio privalomojo ryšio nėra tarp mokesčio ir tam tikros kategorijos įmonių atleidimo nuo jo. Iš tikrųjų atleidimo nuo mokesčio taikymas ir jo apimtis nepriklauso nuo pajamų iš mokesčio (žr. minėto sprendimo *Streekgewest* 28 punktą).
- 42 Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad mokesčio mokėtojai negali remtis tuo, jog kitų įmonių atleidimas nuo mokesčio yra valstybės pagalba, siekdami išvengti šio mokesčio mokėjimo (žr. 2001 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Banks*, C-390/98, Rink. p. I-6117, 80 punktą).
- 43 Iš to darytina išvada, kad net jei nedidelių parduotuvių atleidimas nuo mokesčio yra pagalbos priemonė EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, galimas pagalbos neteisėtumas neturėtų poveikio TACA teisėtumui.
- 44 Iš to, kas išdėstyta pirmiau, darytina išvada, kad nedidelių parduotuvių atleidimo nuo TACA galimas neteisėtumas neturi poveikio paties mokesčio teisėtumui, todėl įmonės, TACA mokėtojos, nacionaliniuose teismuose negali remtis galimu atleidimo nuo mokesčio neteisėtumu, siekdamos išvengti šio mokesčio mokėjimo arba jį susigrąžinti.

Įvairios pajamų iš TACA paskirtys

- 45 Ieškovės pagrindinėje byloje teigia, kad visos įvairios pajamų iš TACA paskirtys yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, suteiktos pažeidžiant EB 88 straipsnio 3 dalį.
- 46 Vis dėlto reikėtų priminti, kad nacionaliniuose teismuose nagrinėjant bylas, susijusias su reikalavimais grąžinti tariamai pagal EB 87 straipsnio 1 dalį ir EB 88 straipsnio 3 dalį neteisėtus mokesčius, klausimas, ar TACA lėšomis finansuojamos skirtingos priemonės yra valstybės pagalba, būtų reikšmingas tik tuomet, jei būtų nustatyta, kad egzistuoja privalomasis paskirties ryšys tarp mokesčio ir atitinkamų priemonių (žr. minėto sprendimo *Streekgewest* 26 punktą).
- 47 Ieškovės pagrindinėje byloje teigia, kad toks privalomasis ryšys egzistuoja tarp TACA ir šiuo mokesčiu finansuojamų priemonių. Iš tikrųjų pajamos iš TACA nėra skirtos išdui. Atvirkščiai, TACA įvedančiuose teisės aktuose numatytas konkrečių pagalbos priemonių tam tikrų kategorijų prekybininkams, konkuruojantiems su šio mokesčio mokėtojais, finansavimas.
- 48 Pirmiausia išeitinės išmokos (žr. šio sprendimo 6–9 punktus) atžvilgiu reikia konstatuoti, kad pagal nagrinėjamus nacionalinės teisės aktus ši priemonė finansuojama TACA lėšomis. Tačiau, priešingai nei teigia ieškovės pagrindinėje byloje, nacionalinės teisės aktai nepatvirtina privalomojo paskirties ryšio tarp TACA ir išeitinės išmokos egzistavimo.

- 49 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad galutinai nutraukiantiems veiklą prekybininkams ir amatininkams suteikiama išeitinė išmoka, kaip jau buvo nurodyta šio sprendimo 9 punkte, yra „nuo 3 140 eurų iki 18 820 eurų šeimai ir nuo 2 020 eurų iki 12 100 eurų viengungiui“. Iš tikrųjų mokamos išmokos suma priklauso ne nuo pajamų iš mokesčio, o nuo „vietos komisijos“ dekreto, priimto pagal Dekreto Nr. 82-307 6 straipsnį ir neperžengiant ministro potvarkiu įtvirtintų ribų bei remiantis „aplinkybėmis, apibūdinančiomis kiekvieno prašančiojo asmens situaciją, ypač jo pajamas ir išlaidas“.
- 50 Taigi pagrindinėje byloje nagrinėjami nacionalinės teisės aktai skiriasi nuo nagrinėtųjų byloje, kurioje priimtas 1970 m. birželio 25 d. Sprendimas *Komisija prieš Prancūziją* (47/69, Rink. p. 487, 20 punktas), kuriuose buvo numatyta, kad jų įvedama pagalba didėjo „didėjant pajamoms iš mokesčio“.
- 51 Taip pat jie skiriasi ir nuo nacionalinės teisės aktų, nagrinėtų byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas *Enirisorse*, pagal kuriuos pajamos iš mokesčio turėjo tiesioginį poveikį suteiktos finansinės naudos dydžiui. Toje byloje šie teisės aktai iš tikrųjų aiškiai numatė, kad dvi trečiosios pajamų iš mokesčio pervedamos konkrečiai uosto įmonei.
- 52 Tačiau pagrindinėse bylose nėra jokio ryšio tarp pajamų iš TACA ir išeitinės išmokos, suteiktos galutinai savo veiklą nutraukusiems prekybininkams ir amatininkams. Iš tikrųjų nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose nustatomas išeitinės išmokos minimalus ir maksimalus dydis, neatsižvelgiant į pajamas iš mokesčio. Todėl vietos komisija turi apskaičiuoti išeitinės išmokos sumą, atsižvelgdama tik į asmeninę atitinkamų prekybininkų ir amatininkų situaciją. Kadangi pajamos iš TACA neturi poveikio prekybininkams ir amatininkams išeitinės išmokos pavidalu

suteikiamos naudos dydžiui, tarp TACA ir išaitinės išmokos nėra privalomojo ryšio šio sprendimo 40 punkte minėtos Teisingumo Teismo praktikos prasme.

- 53 Tokiomis aplinkybėmis galimas išaitinės išmokos neteisėtumas pagal su valstybės pagalba susijusias Sutarties nuostatas neturi poveikio TACA teisėtumui.
- 54 Be to, dėl amatininkų profesinę veiklą savarankiškai vykdančių asmenų bazinio senatvės draudimo sistemos ir gamybinio pobūdžio bei prekybos profesinę veiklą savarankiškai vykdančių asmenų bazinio senatvės draudimo sistemos (žr. šio sprendimo 12–14 punktus) finansavimui skirtos pajamų iš TACA dalies reikia konstatuoti, kad kasos gavėjos (*Organic* ir *Cancava*) vykdo solidarumo mechanizmu pagrįstos bazinės socialinės apsaugos sistemos valdymo veiklą. Atitinkamų kasų vykdoma veikla nėra ekonominio pobūdžio (2004 m. kovo 16 d. Sprendimas *AOK-Bundesverband ir kt.*, C-264/01, C-306/01, C-354/01 ir C-355/01, Rink. p. I-2493, 47 punktas), o šios veiklos finansavimas nesusijęs su EB 87 straipsnio 1 dalimi.
- 55 Be to, bet kuriuo atveju nagrinėjami nacionalinės teisės aktai jokia forma nenustato privalomojo paskirties ryšio tarp TACA ir amatininkų bei prekybininkų senatvės draudimo sistemų. Iš tikrųjų, vadovaujantis Įstatymo Nr. 96-1160 40-II straipsniu, nagrinėjamos draudimo sistemoms finansuoti skirtą TACA sumą kiekvienais metais bendrai nustato kompetentingi ministrai. Atsižvelgiant į šių ministrų diskreciją, negalima teigti, kad pajamos iš TACA turi tiesioginį poveikį nagrinėjamos kasoms gavėjoms suteiktai naudai (žr. 2005 m. sausio 13 d. Sprendimo *Pape*, C-175/02, Rink. p. I-127, 16 punktą). Be to, iš Teisingumo Teismui pateiktos medžiagos matyti, kad kiekvienais metais nustatoma *Organic* ir *Cancava* skirta 45 730 000 eurų dydžio suma nekinta, neatsižvelgiant į pajamas iš TACA.

- 56 Galiausiai, remiantis Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiaga, nepanašu, kad egzistuoja privalomasis paskirties ryšys tarp TACA ir priemonių, finansuojamų iš *Fisac* (žr. šio sprendimo 15–17 punktus) bei CPDC (žr. šio sprendimo 18–20 punktus). Iš tikrųjų *Fisac* ir CPDC bei kompetentingų ministrų diskrecija atitinkamai pagal Dekreto Nr. 95-1140 8 straipsnį ir Dekreto Nr. 91-284 4 straipsnį paskirstyti iš TACA surinktas lėšas panaikina tokį paskirties ryšį (žr. minėto sprendimo *Pape* 16 punktą).
- 57 Todėl net ir darant prielaidą, kad *Fisac* ir CPDC finansuojamos priemonės gali būti kvalifikuojamos kaip valstybės pagalba, galimas šios pagalbos neteisėtumas neturėtų poveikio TACA teisėtumui pagal su valstybės pagalba susijusias Sutarties nuostatas.
- 58 Iš viso to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad EB 87 straipsnio 1 dalis ir EB 88 straipsnio 3 dalis aiškintinos taip, kad jos nedraudžia apmokestinti tokiu mokesčiu, koks yra TACA.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 59 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

EB 87 straipsnio 1 dalis ir EB 88 straipsnio 3 dalis aiškintinos taip, kad jos nedraudžia apmokestinti tokiu mokesčiu, koks yra Prancūzijos mokestis dėl pagalbos prekybai ir amatininkystei.

Parašai.